

Statens energimyndighets författningssamling

Utgivare: Jenny Johansson (verksjurist)
ISSN 1650-7703

Föreskrift om ändring i Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen;

**STEMFS
2017:4**

Utkom från trycket
den 22 december 2017

beslutade den 13 december 2017.

Statens energimyndighet beslutar med stöd av 6, 13–18 och 23–24 §§ förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetsförordningen) att Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (STEMFS 2011:2) ska ändras på följande sätt:

- dels att 6 kap. 3 § och 8 kap. 1 § ska upphöra att gälla,
- dels att införa nya paragrafer 2 kap. 4 och 5 §§ samt bilagorna 8 och 9 med följande lydelse,
- dels att 3 kap. 5 §, 4 kap. 6 §, 5 kap. 1 §, 7 kap. 5 och 6 §§ ska ha följande lydelse.

Kapitel 2 Hållbarhetsbesked och anläggningsbesked

Anläggningsbesked

4 § En rapporteringsskyldig som ansöker om anläggningsbesked ska i den beskrivning av kontrollsystemet som lämnas enligt 21 § hållbarhetsförordningen särskilt ange om livsmedelsbaserade biodrivmedel hanteras och hur kontrollsystemet säkerställer att krav i 3 a kap. 2 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetslagen) är uppfyllda i de fall livsmedelsbaserade biodrivmedel hanteras.

Anläggningsbesked som avser en viss avgränsad tidsperiod

5 § En rapporteringsskyldig som ansöker om anläggningsbesked som avser en viss avgränsad tidsperiod enligt 22 § hållbarhetsförordningen ska i ansökan särskilt ange om volymer av livsmedelsbaserade biodrivmedel hanteras eller hur kontrollsystemet utformats för att säkerställa att krav i 3 a kap. 2 § hållbarhetslagen är uppfyllda i de fall livsmedelsbaserade biodrivmedel hanterats under den avsedda perioden.

Kapitel 3 Kontrollsystem

Väsentliga ändringar i kontrollsystemet

5 § En rapporteringsskyldig som beviljats ett hållbarhetsbesked eller ett anläggningsbesked ska snarast anmäla till Energimyndigheten då en väsentlig ändring genomförs i kontrollsystemet. Anmälan ska innehålla en beskrivning av ändringen och dess omfattning.

Kapitel 4 Oberoende granskning

Oberoende granskning vid omprövning av hållbarhetsbesked

6 § Vid omprövning av hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 b § tredje stycket hållbarhetslagen ska den oberoende granskningen innefatta ett urval av rutiner och dokumentation av hållbara mängder. Urvalet ska bestämmas utifrån en riskbedömning och i de fall stora avvikelser upptäcks ska urvalet utökas. Granskningen ska kontrollera att urvalet av hållbara mängder uppfyller kriterierna i 2 kap. 1–5 §§ hållbarhetslagen och massbalanskravet i 14 § hållbarhetsförordningen genom att granska underlag som styrker hållbarheten.

Granskningen ska avse hela den period som den rapporteringsskyldige har haft hållbarhetsbesked eller den kortare period som tillsynsmyndigheten fastställer (granskningsperioden) och ska innefatta åtminstone ett av alternativen nedan utifrån kontrollsystemets uppbyggnad:

a) kontroll av de stickprov av hållbara mängder som genomförts av den rapporteringsskyldige inom kontrollsystemet under granskningsperioden,

b) kontroll av kompetens och utlåtande från annan tredje part som utfört stickprov under granskningsperioden,

c) egna stickprov avseende granskningsperioden utförda av granskaren om stickprov under perioden inte har genomförts av annan tredje part eller av den rapporteringsskyldige.

Kapitel 5 Rapportering

1 § Rapportering enligt 3 kap. 1 e § hållbarhetslagen ska för varje parti innehålla följande uppgifter.

a) *Bränslekategori*, den typ av biodrivmedel eller flytande biobränsle som den rapporteringsskyldige har använt eller för vilket skattskyldighet har inträtt enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

b) *Användningsområde*, om bränslet har använts till transport eller annat energiändamål (elproduktion, värmeproduktion eller kraftvärmeproduktion).

c) *Hållbar mängd*, den hållbara mängden biodrivmedel eller flytande biobränsle för vilken skattskyldighet har inträtt enligt 5 kap. lagen om skatt på energi eller det icke-skattepliktiga flytande biobränsle som har använts i yrkesmässig verksamhet. När den hållbara mängden utgör en delmängd i ett bränsle ska rapporteringen avse den hållbara delen. Andelen hållbart bränsle beräknas utifrån de ingående komponenternas energiinnehåll. Mängden anges i kg för biogas i flytande form och i kg eller m³ vid 15° C för övriga vätskor. För biogas i gasform anges mängden i kg eller m³ vid 0° C och 101,325 kilopascal.

d) *Effektivt värmevärde*, för biogas i flytande form uttryckt i MJ/kg, för övriga vätskor uttryckt i MJ/l vid 15° C eller MJ/kg och för biogas i gasform uttryckt i MJ/kg eller MJ/m³ vid 0° C och 101,325 kilopascal.

e) *Råvara*, den råvara som har använts för att producera biodrivmedlet eller det flytande biobränslet. I de fall produktionskedjan startar med en restprodukt eller avfall anges restprodukten eller avfallet.

f) *Ursprungsland*, det land där råvaran har odlats eller samlats in. I de fall produktionskedjan startar med en restprodukt eller avfall anges det land där restprodukten eller avfallet uppkommit och samlats in.

g) Vilken *råvarugrupp* råvaran tillhör enligt klassificeringen i bilaga 8.

h) Om råvaran finns med i förteckningen i bilaga 9, del A eller B.

i) Om råvaran utgörs av *restprodukt eller avfall*.

j) *Cellulosainnehåll*, huruvida råvarans cellulosainnehåll är från antingen icke-livsmedel eller från material som innehåller både lignin och cellulosa enligt bilaga 9 och har använts för att producera biodrivmedel eller flytande biobränsle. Detta avser endast de fall då den huvudsakliga andelen av bränslet producerats från cellulosa.

k) *Utsläpp av växthusgaser* från biodrivmedel eller flytande biobränsle angivet som g CO_{2eq}/MJ enligt 7 kap. eller enligt ett frivilligt nationellt eller internationellt system godkänt av kommissionen enligt artikel 18.4 Förnybartdirektivet, i de fall partiet omfattas av ett sådant system.

l) Vilken *metod för bestämmande av utsläppsminskningen* enligt 6 kap. 1 § som har använts.

m) *Typ av produktionskedja* som använts vid bestämmandet av utsläppsminskningen i de fall ett normalvärde eller delnormalvärde för "e_p-e_{ee}" har använts.

n) *Tillgodoräkningen* som har åberopats i växthusgasberäkningen

1. när "e_B", bonus för återställande av skadad mark, har använts enligt 7 kap. 5 §, eller

2. när "e_{sca}", utsläppsminskning genom förbättrade jordbruksmetoder, har använts enligt 7 kap. 12 §.

o) Om bränslet är certifierat enligt ett frivilligt nationellt eller internationellt system godkänt av kommissionen enligt artikel 18.4 Förnybartdirektivet vilket ställer krav som går utöver hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–5 §§ hållbarhetslagen, samt namnet på systemet.

Kapitel 7 Metod för beräkning av minskning av växthusgasutsläpp

Ändrad markanvändning

5 § De årliga utsläppen från kollagerförändringar till följd av ändrad markanvändning, e_l , beräknas genom att de totala utsläppen fördelas jämnt över 20 år. Följande formel ska användas:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B^1,$$

¹ Den kvot som erhålls när molekylvikten för CO₂ (44,010 g/mol) divideras med molekylvikten för kol (12,011 g/mol) är lika med 3,664.

där

e_l = årligt växthusgasutsläpp från kollagerförändringar till följd av ändrad markanvändning, uttryckt som g CO_{2eq}/MJ från biodrivmedel eller flytande biobränsle; åkermark² och jordbruksmark för fleråriga grödor³ ska betraktas som en och samma markanvändning,

CS_R = kollager per ytenhet för referensmarkanvändningen, uttryckt som massan kol (ton) per ytenhet, inbegripet både mark och vegetation. Referensmarkanvändningen är den användning som marken hade antingen i januari 2008 eller 20 år innan råvaran erhöles, beroende på vilket som inträffar senare,

CS_A = kollager per ytenhet för den faktiska markanvändningen, uttryckt som massan kol (ton) per ytenhet, inbegripet både mark och vegetation; om kollagret ackumuleras under mer än ett år ska det värde som tilldelas CS_A vara det beräknade lagret per ytenhet efter 20 år eller när grödan når mognad, beroende på vilket som inträffar först,

P = grödans produktivitet, uttryckt som mängden energi från biodrivmedel och flytande biobränslen per ytenhet per år, och

e_B = bonus på 29 g CO_{2eq}/MJ biodrivmedel eller flytande biobränsle, om biomassa erhålls från återställd skadad mark om det kan styrkas att marken

a) i januari 2008 inte användes för jordbruk eller annan verksamhet, och

b) faller inom någon av följande kategorier:

1. Allvarligt skadad mark, inbegripet mark som tidigare användes för jordbruk.

2. Kraftigt förorenad mark.

Bonusen på 29 g CO_{2eq}/MJ ska vara tillämplig upp till tio år från och med dagen för omställning av marken till jordbruk, om en regelbunden ökning av kollagret och en betydande minskning av erosionen för mark enligt 1. garanteras och markföroreningen för mark enligt 2. minskas.

Beräkning av CS_R och CS_A ska ske enligt metoden i bilaga 7.

Bearbetning

6 § Utsläpp från bearbetning, e_p , ska omfatta utsläpp från

a) hantering och lagring av råvaror, såvida detta inte beaktats i 4 §,

b) själva bearbetningsprocessen,

c) avfall och läckage, och

d) kemikalier och produkter som används vid bearbetningen.

När växthusgasutsläpp från användning av el som inte producerats i bränsleproduktionsystemet beräknas, ska elen belastas med ett genomsnittligt utsläpp för produktion och distribution av el i den region där bearbetningen sker. För elanvändning i regionen Sverige ska ett genomsnittligt värde för växthusgasutsläpp användas som tillhandahålls av Statens energimyndighet. För elanvändning i andra länder ska den region där bearbetningen sker likställ-

² Åkermark enligt definitionen i IPCC.

³ Fleråriga grödor är grödor där stammen i regel inte skördas årligen, såsom skottskog med kort omloppstid och oljepalm.

las med ett lämpligt område som omfattar minst det land i vilket elanvändningen sker. För elanvändning inom EU kan EU alltid anses vara ett sådant lämpligt område.

**STEMFS
2017:4**

Med undantag från andra stycket får elen belastas med genomsnittsutsläpp från en enskild elproduktionsanläggning som levererar el till bearbetningsprocessen om elproduktionsanläggningen inte är ansluten till elnätet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2018.

På Statens energimyndighets vägnar

Erik Brandsma

Alesia Israilava

Del A. Preliminära beräknade utsläpp som orsakas genom indirekt ändring av markanvändning till följd av de råvaror som används för produktion av biodrivmedel och flytande biobränslen (g CO_{2eq}/MJ)

Råvarugrupp	Medelvärde	Interpercentilt intervall härlett från känslighetsanalysen
Stärkelserika grödor ⁴	12	8 till 16
Socker	13	4 till 17
Oljegrödor	55	33 till 66

Del B. Biodrivmedel för vilka utsläppen på grund av indirekt ändring av markanvändning anses vara noll

Biodrivmedel som produceras av följande råvarukategorier kommer att anses ge upphov till nollutsläpp på grund av indirekt ändring av markanvändning:

1. De råvaror som inte anges i del A i denna bilaga.
2. Råvaror vars produktion har lett till direkt ändrad markanvändning, dvs. en övergång från en av följande markkategorier som används av IPCC, dvs. skogsmark, gräsmark, våtmark, bebyggelse och annan mark till åkermark eller jordbruksmark för fleråriga grödor^{5,6}. I sådana fall ska ett värde för utsläpp till följd av direkt ändrad markanvändning (e_i) beräknas i enlighet med 7 kap. 5 §.

⁴ Stärkelserika grödor är spannmål (oavsett om det enbart är sädeskornen eller hela växten, till exempel vad gäller majs, som används), rotfrukter (till exempel potatis, jordärtskocka, sötpotatis, maniok och jams) och stamknölar (till exempel taro).

⁵ Fleråriga grödor är grödor där stammen i regel inte skördas årligen, såsom skottskog med kort omloppstid och oljepalm.

⁶ Åkermark och jordbruksmark för fleråriga grödor ska betraktas som en och samma markanvändning.

Del A. Råvaror och bränslen vars bidrag till det mål som avses i artikel 3.4 första stycket Förnybartdirektivet ska anses vara två gånger så stort som deras energiinnehåll:

- a) Alger, om de odlas på land i dammar eller fotobioreaktorer.
- b) Biomassafraktioner av blandat kommunalt avfall, men inte sådant källsorterat hushållsavfall som omfattas av återvinningsmålen enligt artikel 11.2 a i direktiv 2008/98/EG.
- c) Biologiskt avfall såsom det definieras i artikel 3.4 i direktiv 2008/98/EG från privata hushåll som omfattas av separat insamling i enlighet med definitionen i artikel 3.11 i det direktivet.
- d) Biomassafraktioner av industriellt avfall som inte lämpar sig för användning i livsmedels- och foderkedjan, inbegripet material från detalj- och partihandeln, den jordbruksbaserade livsmedelsindustrin samt fiske- och vattenbruksnäringen och med undantag för de råvaror som förtecknas i del B i denna bilaga.
- e) Halm.
- f) Stallgödsel och avloppsslam.
- g) Avloppsslam från palmoljaframställning och tomma palmfruktsklasar.
- h) Tallbeck.
- i) Råglycerin.
- j) Bagass.
- k) Press- och jäsningrester från vinframställning.
- l) Nötskal.
- m) Agnar.
- n) Kolvar som rensats från majsgroddarna.
- o) Biomassafraktioner av avfall och restprodukter från skogsbruk och skogsbaserad industri såsom bark, grenar, förkommersiell gallring, blad, barr, trädtoppar, sågspån, kutterspån, svartlut, brunlut, fiberslam, lignin och tallolja.
- p) Annan cellulosa från icke-livsmedel⁷.

⁷ Cellulosa av icke-livsmedel är material som främst består av cellulosa och hemicellulosa och har ett lägre lignininnehåll än material som innehåller både cellulosa och lignin. Det inbegriper rester från livsmedels- och fodergrödor (till exempel halm, stjälkar, agnar och skal), gräsartade energigrödor med lågt stärkelseinnehåll (till exempel rajgräs, jungfruhirs, miskantus, italienskt rör och täckgrödor före och efter huvudgrödor m.m.), industriella restprodukter (inbegripet från livsmedels- och fodergrödor efter att vegetabiliska oljor, socker, stärkelse och protein har utvunnits) samt material från biologiskt avfall.

- q) Annat material som innehåller både cellulosa och lignin⁸, utom sågtimmer och fanerstockar.
- r) Förnybara flytande och gasformiga transportdrivmedel av icke-biologiskt ursprung.⁹
- s) Avskiljning och användning av koldioxid för transportändamål, om energikällan är förnybar i enlighet med artikel 2 andra stycket led a Förnybartdirektivet.
- t) Bakterier, om energikällan är förnybar i enlighet med artikel 2 andra stycket led a Förnybartdirektivet.

Del B. Råvaror vars bidrag till det mål som avses i första stycket i artikel 3.4 Förnybartdirektivet ska anses vara två gånger så stort som deras energiinnehåll

- a) Använd matolja.
- b) Animaliska fetter som klassificeras enligt kategorierna 1 och 2 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009¹⁰.

⁸ Material som innehåller både cellulosa och lignin är material som består av lignin, cellulosa och hemicellulosa, såsom biomassa från skog, vedartade energigrödor samt restprodukter och avfall från skogsindustri.

⁹ Förnybara flytande och gasformiga transportdrivmedel av icke-biologiskt ursprung är flytande eller gasformiga bränslen av annat slag än biodrivmedel, vilkas energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa och som används inom transporter.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter) (EUT L 300, 14.11.2009, s. 1).